

6. JAK BÝT SVATÝMI?

Co to znamená být svatými?

To znamená být spojenými v Kristu s Bohem, dokonalým a svatým. „Budte tedy dokonalí, jako je dokonalý váš nebeský Otec“ (Mt 5,48), to nám přikazuje Ježíš Kristus, Syn Boží. Ano, to, co Bůh chce, je vaše posvěcení (1 Sol 4,3).

Proč Bůh chce naši svatost?

Protože nás stvořil k svému obrazu a podobě (Gen 1,26), říká nám: „Budte svatí, protože já jsem svatý“ (Lv 11,44). „...ale jako je svatý ten, který vás povolal, budte i vy svatí v celém způsobu života“ (1 Pt 1,15). Svatost Boha je začátkem, zdrojem jakékoliv svatosti. A navíc ve křtu nás On učinil účastnými božské přirozenosti a přijal nás za své syny (děti). A proto chce, aby jeho děti byly svaté, jako je svatý On.

Jsmo všichni povoláni ke křesťanské svatosti?

Všichni věřící jsou povoláni ke svatosti, která je plností křesťanského života a dokonalé lásky, a uskutečňuje se v důvěrném spojení s Kristem, a v Něm s Nejsvětější Trojicí. Cesta posvěcení křesťana po tom, co prošel skrze kříž, bude mít své završení v konečném vzkříšení spravedlivých, ve kterém bude Bůh všechno ve všem (viz Kompendium KKC, 428).

Jak je možné stát se svatými?

- Křesťan už je svatým z moci křtu: svatost je neoddělitelně spojená s křestní důstojností každého křesťana. Ve vodě křtu jsme vskutku byli obmyti (...), posvěceni (...), ospravedlněni ve jménu Pána Ježíše Krista a v Duchu našeho Boha (1 Kor 6,11); stali jsme se opravdu Božími

děti a spoluúčastníky božské přirozenosti, a proto skutečně svatými.

- A právě proto, že jsme svatí svátostně (ontologicky - to znamená v rovině našeho bytí, křesťany), je nutné, abychom se stali svatými také morálně, to znamená v našem myšlení, mluvení a jednání během každého dne, každé chvíle našeho života. Apoštol Pavel nás napomíná, abychom žili, jak se to sluší na svaté (Ef 5,3), abychom oblékli, jak se to sluší na Boží vyvolené, svaté a milované, milosrdný soucit, dobrotu, skromnost, pokoru a trpělivost (Kol 3,12). Musíme s Boží pomocí v našem životě udržet, projevit a zdokonalit svatost, kterou jsme přijali ve křtu: stávej se tím, čím jsi, hle, to je závazek pro každého.
- Tento závazek se může uskutečnit napodobováním Ježíše Krista: Cesty, Pravdy a Života; On je vzor, původce a zdokonalovatel jakékoliv svatosti. On je cestou svatosti. Jsme tedy vybízeni, abychom následovali Jeho příklad a abychom se stali podle Jeho obrazu, ve všem poslušni jako On vůli Otce; abychom měli stejné smýšlení, jaké bylo v Kristu Ježíši, který se vzdal sebe samotného, vzal na sebe přirozenost služebníka (...) a stal se poslušným až k smrti (Fil 2,7-8), „...byl bohatý, ale pro vás se stal chudým, abyste vy jeho chudobou zbohatli“ (2 Kor 8,9).
- Napodobovat Krista je tedy stávat se svatými, je to umožněno přítomností Ducha Svatého v nás, který je duší mnohostranné svatosti církve a každého křesťana. Je to opravdu Duch Svatý, který nás zcela vede k tomu,

abychom milovali Boha celým srdcem, celou duší, s celou myslí, všemi silami (viz Mk 12,30) a abychom se milovali navzájem, jako Kristus miloval nás (viz Jan 13,34).

Jaké jsou prostředky pro naše posvěcení?

Prvním nejpotřebnějším prostředkem je Láska, kterou Bůh vliv do našich srdcí skrze Ducha Svatého, který nám byl dán (viz Řím 5,5), a se kterým milujeme Boha nade všechno a bližního pro Jeho lásku. Ale aby láska jako dobré semeno rostla a zahrnila se, musí každý věřící rád poslouchat Boží slovo a s pomocí jeho milosti plnit skutky Jeho vůle, účastnit se často svátostí, zvláště eucharistie, liturgických úkonů, věnovat se stále modlitbě, zapírání sebe samého, aktivní službě bratřím a vykonáváním všech ctností. Láska opravdu je jako svorník dokonalosti a naplnění zákona (viz Kol 3,14; Řím 13,10), řídí všechny prostředky posvěcení, dává jim formu a vede je k jejich cíli (viz Lumen Gentium 42). Každý věřící má ve svátostné milosti pomoc na své cestě, která je darovaná Kristem a je vlastní každé svátosti.

Existují různé způsoby a formy svatosti?

Jistě. Každý se může a musí stát svatým podle vlastních darů a povinností, v podmínkách, v povinnostech nebo okolnostech, které jsou vlastní jeho životu. Cesty svatosti jsou proto mnohostranné, přizpůsobené povolání každého. Tolik křesťanů, mnozí laici, se posvětilo v nejobvyklejších podmínkách života.

Proč je církev svatá?

- Církev je svatá, protože:
  - jejím původcem je Nejsvětější Bůh

- je v ní přítomen Kristus, hlava církve, který dal sám sebe za ni, aby ji posvětil a učinil ji posvěcující
- je oživována Duchem Svatým, který ji oživuje Láskou a obohacuje ji svými charismaty
- v ní je věrně střeženo Boží slovo
- v ní se nachází plnost prostředků spásy: ona je nástrojem posvěcení lidí prostřednictvím hlásání Božího slova, slavením svátostí, konáním bratrské lásky při stálém hledání Kristovy tváře v každém bratru. Církev je domem svatosti a Kristovy lásky, vylité Duchem Svatým, který je její duší;
- svatost je povoláním každého jejího člena, tajemným pramenem, neklamnou mírou a cílem veškeré její apoštolské činnosti a jejího apoštolského vzletu;
- svatost církve je zdrojem posvěcení jejich synů a dcer. Proto je také církev po právu nazývána matkou svatých, tou, která plodí svatost s plodnou a velkorysou hojností;
- ona započítává do svého nitra Pannu Marii: v ní už je církev zcela svatá. Církev už dosáhla v blahoslavené Panně dokonalosti, která ji činí bez poskvrny a vrásky;
- v církvi během všech století jejich dějin kvetla neuvěřitelně mimořádným způsobem křesťanská svatost, ať hrdinská nebo obecná; tak měla bezpočet svatých
- vzbudila během celých svých dějin nekonečná díla lásky
- Svatost církve byla podporována zvláštním způsobem mnohočetnými radami, a to především radou chudoby, čistoty a poslušnosti, které Pán v evangeliu předkládá

k zachování svým učedníkům. Mezi nimi vyniká vzácný dar božské milosti, který Otec některým dal (viz Mt 19,11), aby se zasvětili snadněji a bez rozdělení srdce (viz 1 Kor 7,7) samotnému Bohu v panenství nebo v celibátu. Tato dokonalá zdrženlivost pro nebeské království byla vždy ve zvláštní úctě církve jako znamení a podnět lásky a zvláštní zdroj duchovní plodnosti ve světě (Lumen Gentium, 42).

- Svatost církve je:
  - podstatná pro církev
  - plností křesťanského života prožívaného ve vztahu s Bohem
  - to, k čemu směřuje ostatní
  - pravou Boží slávou
  - nejúčinnějším důkazem věrohodnosti církve
- Církev je svatá, ale zároveň vždy potřebuje očišťování. Všichni její členové zde na zemi jsou hříšníky, kteří vždy potřebují obrácení a očištění.

Církev má ve svém lůně křehké lidi, kteří jsou hříšníky, tudíž potřebují žádat o to, aby dostali od Boha odpuštění za vlastní hříchy. Proto církev trpí a koná pokání za takové hříchy - má však moc uzdravit z nich své děti Kristovou krví a darem Ducha Svatého.

Proč Církev prohlašuje za svaté některé své syny?

Kanonizováním některých věřících, neboli slavnostním prohlášením, že takoví věřící praktikovali hrdinským způsobem ctnosti a žili ve věrnosti Boží milosti, uznává církev moc Ducha svatosti, který je v ní, a posiluje naději věřících tím, že jim je dává za vzor a přímluvce (KKC, 828).

Církev už od počátků vždy věřila, že apoštolové a mučedníci jsou s námi úzce spojeni v Kristu, oslavovala je se zvláštní úctou spolu s blahoslavenou Pannou Marií a se svatými anděly a vyprošovala si zbožně pomoc jejich přímluvy. A během staletí věřícím vždy nabízela k napodobování, k uctívání a ke vzývání některé muže a ženy, kteří byli vyznamenáni zářností své lásky a všech ostatních evangelních ctností.

Jaké námitky se staví proti svatým?

Někdo našeptává, že v tom je expanzionistická strategie katolické církve. Pro jiné je návrh nových blažených a svatých, rozlišených na kategorie, národnosti a kultury, pouze marketingovou operací svatosti s cíli, aby papežství mělo vedení v současné občanské společnosti. Pak je někdo, kdo vidí v kanonizacích a v kultu svatých anachronický pozůstatek náboženského triumfalismu, který je přímo opakem ducha a učení II. vatikánského koncilu, který tolik ozřejmil povolání ke svatosti všech křesťanů. Kdo staví takové námitky, není si patřičně vědom velké role a pravého významu svatých v církvi.

Kým jsou svatí pro církev?

- Svatí jsou:
  - ti, kteří už jasně nazírají Trojjediného Boha. Občané nebeského Jeruzaléma, kteří bez konce zpívají o Boží slávě a milosrdenství, protože v sobě už naplnili velikonoční přechod z tohoto světa k Otci;
  - vyznamenaní učedníci Páně. Origenes to rozhodně potvrzuje: svatí jsou obrazem obrazu, protože Syn je obrazem (O modlitbě, 22,4).
  - Jsou odrazem světla vzkříšeného Krista. Jsou na úrovni dítěte, na kterém jsou zvláště zdůrazněny

- somatické rysy rodiče, na tváři světce našly rysy tváře Krista nový způsob vyjádření;
- vzory evangelního života, kvůli kterým církev rozpoznala hrdinskost jejich ctností, a tudíž je nabízí k našemu následování. Oni byli vždy zdrojem a původem obnovy v nejtěžších chvílích dějin církve (Jan Pavel II., *Christifideles laici*, 16). Oni zachraňují církev z prostřednosti, reformují ji zevnitř, pobízejí ji, aby byla tím, čím má být nevěsta Kristova bez poskvrny a vrásky (viz Ef 5,27), (Jan Pavel II., *Promluva k mladým z Luccy*, 23.září 1989). A kardinál Joseph Ratzinger rovněž potvrdil, že to nejsou příležitostné majority, které se tvoří zde či tam v církvi, které by rozhodovaly její a naši cestu. Oni, svatí, jsou pravou a rozhodující majorita, podle které se orientujeme. Jí se držíme. Oni překládají božské do lidského, věčné do času.
  - dějinnými svědky všeobecného povolání ke svatosti, vynikajícím plodem Kristova vykoupení, jsou důkazem a dokumentem toho, že Bůh ve všech dobách a u všech národů, v nejrozmanitějších společensko-kulturních podmínkách a v různých stavech života volá své syny, aby dosáhli plného růstu Krista (viz Ef 4,13; Kol 1,28). Oni ukazují, že svatost je přístupná mnoha lidem, ba každé osobě, a že proto je svatost napodobitelná. Svou osobní a historickou konkrétností dávají zakoušet, že evangelium a nový život v Kristu nejsou utopií nebo pouhým systémem hodnot, ale jsou kvasem a solí, které jsou schopné nechat růst křesťanskou víru uvnitř a zevnitř různých kultur, geografických území a historických epoch;
  - vyjádřením katolicity a univerzality křesťanské víry a církve, která onu víru žije, chrání a šíří. Svatí, výraz téhož Ducha – jak říká evangelium – který vane, kam chce, žili toutéž vírou. Taková mezinárodnost potvrzuje, že svatost nemá hranic a že není mrtvou v církvi a je dále aktuálně živá. Svět se mění, ale svatí znovu ukazují vždycky tutéž živou tvář Krista. Oni dávají zazářit ve světě odrazu Božího světla, jsou viditelnými svědky tajemné a všeobecné svatosti církve,
  - autentickou a stálou formou evangelizace a učitelského úřadu. Církev chce doprovázet kázání pravd a evangelních hodnot poukazem na svaté, kteří prožívali ony pravdy a ony hodnoty příkladným způsobem. Zatímco ctí člověka, vzdávají slávu Bohu, protože slávou Boží je žijící člověk (svatý Irenej z Lyonu),
  - znamením schopnosti inkulturace křesťanské víry a církve do života různých národů a kultur,
  - přímluvci a přátelé věřících, kteří ještě putují na zemi, protože svatí, ačkoliv jsou ponořeni do Boží blaženosti, znají námahy svých bratří a sester a doprovázejí jejich cestu modlitbou a přímluvou;
  - kulturními novátory. Svatí dovolili, aby se vytvořily nové kulturní vzory, nové odpovědi na problémy a na velké výzvy národů, nové rozvoje lidstva na cestě dějin. Svatí jsou jako majáky: naznačili lidem možnosti, kterými lidská bytost disponuje. Proto jsou také zajímaví kulturně. Velký francouzský filozof 20. století, Henri Bergson, poznamenal, že největší osoby dějin nejsou dobyvatelé, ale svatí.

- Toto všechno vyznává církev, když s vděčností vůči Bohu Otci vyhlašuje: V životě svatých nám nabízíš příklad, v přímlově pomoc, ve společenství milosti pouto bratrské lásky (mešní preface).

Jaký je rozdíl mezi blahoslavenými a svatými?

- Pokud jde o jistotu, že jedni nebo druzí jsou v ráji, není mezi nimi žádný rozdíl.
- Pokud jde o proceduru, je křesťan prvně prohlášen blahoslaveným (beatifikace) a potom, následně a eventuálně je prohlášen svatým (kanonizace).
- Pokud jde o autoritu, která je zavázána prohlásit za blahoslaveného nebo svatého, je to vždy papež, který zvláštním papežským aktem prohlašuje někoho blahoslaveného nebo svatého.
- Pokud jde o kult:
  - blahoslavenství mají dovolující kult, ale ne předepisující, omezený na jednu církev (diecézi) nebo zvláštní kongregaci. Bez dovolení Svatého stolce nemohou být blahoslavení zvoleni za patrony, ani nemohou být patrony kostela nebo kaple, ani se jim nemůže zasvětit oltář, ani jejich svátek nemůže být zahrnut do kalendáře diecézí nebo národa. Mohou být namalováni s aureolou, ne čelenkou (korunou), která je vlastní svatým,
  - kanonizace mají kult rozšířený na celou církev, předepsaný, s definitivním výrokem. Jim se mohou zasvěcovat kostely a oltáře, mohou být zvoleni jako patroni, jejich relikvie mohou být uctívány ve všech kostelích.

Je blahoslavených a svatých příliš?

Jan Pavel II. odpověděl na takovou námitku tímto způsobem: Někdy se říká, že je dnes příliš beatifikací. Ale tento fakt, kromě toho, že to odráží skutečnost, která díky Bohu je jaká je, odpovídá také přání vyjádřenému II. vatikánským koncilem. Evangelium je natolik rozšířené ve světě a jeho poselství zapustilo tak hluboké kořeny, že právě velký počet beatifikací odráží plně životně působení Ducha Svatého a životnost, která z Něho vyvěrá na nejpodstatnějším poli pro církev, na poli svatosti. Byl to vskutku Koncil, který zvláště zdůraznil všeobecné povolání ke svatosti (Promluva při otevření mimořádné konsistoře v přípravě na Jubileum roku 2000, 13.6.1994). A ještě píše: Největší poctou, kterou všechny církve vzdají Kristu na prahu třetího tisíciletí bude ukázání všemohoucí přítomnosti Vykupitele skrze plody víry, naděje a lásky v mužích a ženách tolika jazyků a ras, kteří následovali Krista v různých formách křesťanského povolání (Jan Pavel II, Tertio Millenio adveniente, 37).

Jak církev dospěje ke kanonizaci?

Způsob postupu ze strany církve v kauzách beatifikace a kanonizace byl rozvíjen během časů vždy novými normami také ve světle pokroku historických nauk, aby měl postup v řízení pevnou jistotu ve zkoumání otázky, která má takovou vážnost a důležitost jakou je vyhlášení světce.

Toto jsou dvě etapy:

1. Diecézní fáze:

- Kdokoliv může požádat biskupa diecéze, kde zemřel Boží služebník, aby dal do chodu kauzu kanonizace. Svatí a svatost jsou tedy poznávání jako hnutí zdola směrem nahoru.

Ještě dnes je to právě samotný křesťanský lid, který rozpozná tušením víry pověst svatosti a označí kandidáty na kanonizaci vlastním biskupovi, který následně posílá sesbírané důkazy kompetentnímu dikasteriu Svatého stolce, Kongregaci pro svatořečení. Kauza nemůže být zahájena, jestliže není známo skrze nezvratné důkazy, že Boží služebník, ke kterému se vztahuje dotyčná kauza, je považován za svatého nebo za mučedníka v určité a nemalé části věřících.

- Biskup, na žádost postulátora a s předběžným dovolením Svatého stolce, zavede řízení ne dříve než pět let od smrti věřícího. Biskupovi přísluší právo, aby shromažďoval důkazy o životě, ctnostech nebo o mučednictví, o předložených zázracích a je-li to ten případ, o starobylém kultu Božího služebníka, u něhož se žádá kanonizace. Biskup požádá o pomoc různé odborníky, kteří poté, co prozkoumali spisy a dokumenty a vyslechli svědky, vyjádří úsudek o jejich autenticitě a jejich hodnotě jako i o osobě Božího služebníka.
- Biskup zvláště musí ověřit, že:
- tato pověst svatosti nebo mučednictví je dobře zdůvodněná, spontánní (ne opatřená uměle například masmédií), stálá, trvalá, rozšířená mezi osobami hodnými víry, rozšířená mezi významnou částí Božího lidu,
- normy pro diecézní vyšetřování nějaké kauzy beatifikace a kanonizace jsou zachovávány velmi pečlivě,
- při shromažďování důkazů nebude opomenuto nic z toho, co se jakýmkoliv způsobem dotýká kauzy a má mít za jisté, že kladný výsledek

samotné kauzy závisí z velké části od dobrého vyšetření.

- Jestliže biskup má za to, že kauza obsahuje zdůvodněné prvky, jmenuje tedy soud (soudce, ochránce spravedlnosti a notáře), který vyslechne svědky a přijme od historické a teologické komise veškerou dokumentaci, týkající se života, ctností a pověsti svatosti Božího služebníka.

2. Papežská fáze

- Když bylo skončeno vyšetřování na diecézní úrovni, předají se všechna akta ve dvojí kopii Svatému stolci a Kongregaci pro svatořečení, která prozkoumá samotná akta:
  - z hlediska formálního (aby ověřila, zda akta jsou platná a autentická) ,
  - z hlediska zásluhy (aby zjistila, zda ctnosti jdou dokázané).
- Na konci výše zmíněná Kongregace vysloví své hodnocení jak o ctnostech, tak o zázracích.

Jak se dělá zkouška o ctnostech?

Kongregace pro svatořečení postupuje tímto způsobem:

- Je připraveno především *Positio* (stanovisko), které je souhrnem procesních aktů a dokumentárních akt, které bude muset být podrobena přezkoumání expertů v záležitosti, aby vyjádřili hlasování o její vědecké hodnotě.
- *Positio* (s vyjádřeními napsanými historickými poradci a s dalšími objasněními od zpravodaje tzv. relatora), bude zkoumáno teologickými poradci, kteří společně s ochráncem víry vyjadřují názor o hrdinskosti ctností Božího služebníka

nebo o mučednické smrti a připravují vlastní konečnou zprávu, která bude podrobena společně s *Positio* úsudku kardinálů a biskupů, členů Kongregace pro svatořečení.

Jak se nahlíží na hrdinskost ctností?

Pojetí hrdinskosti ctností nezahrnuje nutně to, že činy uskutečněné ctnostnou osobou by musely být bijící do očí. Hrdinskost – vysvětlil kardinál Saraiva Martins, exprefekt Kongregace pro svatořečení – může velmi dobře spočívat v mimořádně štědrém způsobu plnění vlastních denních povinností vůči Bohu, vůči bližnímu a vůči sobě samotným. Běžný každodenní život je nejobecnějším místem pro dosažení nejvyšších vrcholů svatosti (Promluva z roku 2003).

Má hodnotu i zázrak?

Aby se mohlo přistoupit k blahorečení nějakého Božího služebníka, vyžaduje současná kanonická legislativa také zázrak, který se uskutečnil na příměluv onoho Božího služebníka po jeho smrti. Pro blahorečení mučedníka se nevyžaduje zázrak, protože samotné mučednictví podstoupené z lásky k Bohu je neklamným znamením ctnostného života Božího služebníka. Pro kanonizaci mučedníků a vyznavačů je potřeba nový zázrak, který se stal po blahorečení.

Proč jsou nutné zázraky?

- Je zde historický důvod: církve vždy vyžadovala znamení na potvrzení ctnostného života křesťana.
- Je zde především důvod teologický: zázraky jsou nutné pro:
  - potvrzení nauky a víry Božího služebníka,
  - aby se zajistil soud o hrdinskosti jeho ctností,

- aby se prokázalo, že život služebníka Božího nebyl ve skrytu laxnější (to znamená méně svatý) ve vztahu k tomu, co vyplývá ze svědectví.

Jak se postupuje v případě zázraků?

- Zázraky jsou studovány z dvojího hlediska:
  - z hlediska vědeckého: aby se dokázalo, že zázračná událost (uzdravení) je nevysvětlitelná na základě svědectví a lékařské dokumentace,
  - z hlediska teologického: aby se ověřilo, že zázračná událost má vnější nadpřirozený rys, to znamená, zda je to opravdový a vlastní zázrak.
- Přísluší především biskupovi, kde se stala zázračná událost, aby nechal prostudovat zázrak soudem, který musí shromáždit svědecké důkazy a důkazy lékařsko-klinické.
- Potom biskup posílá akta zmíněného soudu na Kongregaci pro svatořečení, která je studuje jak z procedurálního hlediska (aby zjistila platnost takových akt), tak zvláště z hlediska merita věci.

Za tímto účelem:

- Akta jsou nejdříve zkoumána dvěma lékaři znalci individuálně, a potom kolegiálním orgánem pěti lékařů, kteří shromáždí jejich závěry (diagnózy, prognózy, terapie, způsoby nevysvětlitelného uzdravení z lékařského hlediska) do zprávy,
- je tudíž připraveno *Positio* (se všemi diecézními spisy a zprávou lékařů), které je zkoumáno teology, kteří vyjádří názor o nadpřirozeném charakteru faktu,
- jsou nakonec *Positio*, zpráva lékařů a mínění teologů podrobena úsudku

otců kardinálů a biskupů z Kongregace pro svatořečení, kteří zhodnotí, zda podivuhodný fakt je zázrakem nebo ne.

O úsudku otců kardinálů a biskupů, jak o hrdinskosti ctností, tak o zázraku, je předána zpráva kardinálem prefektem Kongregace pro svatořečení papeži, kterému přísluší právo, aby prohlásil slavnostním aktem, že se může přistoupit k blahorečení nebo kanonizaci nějakého

křesťana, a tudíž k veřejnému kultu, který mu přísluší.

Jaký kult přísluší blahoslaveným a svatým?

Blahoslaveným a svatým přísluší kult úcty, ne ale klanění, protože to je vyhrazeno jedině Bohu. Nesmíme zapomínat, že posledním cílem úcty svatých je Boží sláva a posvěcení člověka skrze život plně podle Boží vůle a následování ctností těch, kdo byli vynikajícími učedníky Pána.

NB: Pro prohloubení se ve věci, čtěte následující papežské dokumenty:

II. Vatikánský koncil, Lumen Gentium, Kapitola V.

JAN PAVEL II., Apoštolská konstituce Divinus Perfectionis Magister, O novém zákonodárství pro záležitosti svatých, 1983

Kongregace pro záležitosti svatých:

- o NORMY, KTERÉ SE MAJÍ DODRŽOVAT PŘI DIECÉZNÍM ŠETŘENÍ V KAUZÁCH SVATÝCH, 1983
- o INSTRUKCE SANCTORUM MATER, 2008

Katechismus katolické církve, Třetí část; Kompedium katechismu katolické církve, Třetí část.

Poznámka – Citace z Katechismu katolické církve nebo Kompedia odpovídají v některých případech italskému vydání. Katecheze je zpracována podle předlohy vypracované Mons. Raffaello Martinelli (http://www.sancarlo.pcn.net/argomenti_nuovo/pagina0.html)
Katecheze naleznete: <http://spolotcepia.signaly.cz/>